

سند راهبرد
حوزه هنر

حوزه هنر
دانشگاه علوم پیامبر اکرم
دفتر برنامه ریزی و نظارت

الله
برحمته
لرحمته

مقام معظم رهبری:

تقریباً از اولی که حوزه هنری بوجود آمد، چشم بنده را گرفت و جذب کرد. این تعبیر درستی است. یعنی احساس کردم جزو آن صواب‌هایی که بنده در طول تاریخ کار و تلاش فکری و عملی خودم سراغ دارم - در همان تعداد معدودی که هست - یکی همین است. از همان اول فهمیدم که این یکی، آن چیزی است که «اصل‌های ثابت و فرع‌های فی السماء» باید باشد و یک کلمه طیبه است... (دیدار با مدیران و کارکنان حوزه هنری، ۱۳۷۱/۱۱/۴).

حوزه هنری تشکیلاتی است که روی آن خیلی کار شده و حقی هم به هنر مذهبی دین دارد و باید به عنوان یک پایگاه همیشه حزب اللهی بماند و در کار نفوذ ارزش‌ها و معارف در بدنۀ هنر از همه جلوتر باشد (دیدار مسئولان سازمان تبلیغات، ۱۳۷۵/۳/۲۸).

دو ویژگی مهم و شاخص در فعالیت‌های حوزه هنری یکی ایجاد یک حرکت عظیم، الهام بخش و بر انگیزاننده در زمینه ادبیات مقاومت و انقلاب اسلامی است و دیگری، جلوگیری از به ثمر نشستن خواست برخی جریان‌های معاند انقلاب اسلامی در جهت انزواهی مفاهیم و حقایق انقلاب اسلامی که این حرکت پیشرو و موثر، کشور را از ادبیات وارداتی بی‌نیاز کرده است... وقتی شما با کمترین و بهترین کلمات، معانی و مفاهیم عمیق را منتقل می‌کنید، از عمق جان لذت می‌برم. گزارش دفتر خودمان و گزارشی را که آقای مؤمنی فرستاده بودند، صبح مطالعه می‌کردم. در پایان سجده شکر بجا آوردم از این همه اتفاقات خوب (دیدار با همکاران دفاتر ادبیات مقاومت و ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری، ۱۳۹۲/۲/۲۲).

حجت الاسلام دکتر سید مهدی خاموشی

در شورای سیاست گذاری حوزه هنری بر مزیت‌های نسبی حوزه در جهت ایفای تکالیف و مسئولیت‌ها یش بحث شده است. اولین مزیت نسبی حوزه، خود انقلاب اسلامی است. یعنی اینکه فرهنگ انقلاب اسلامی در همه ابعادش. چه چیزی سبب انقلاب در این کشور شد و عمق فرهنگی و هویتی آن را رسیدگی و کار کنند. حالا به طور طبیعی شهدا و خاطرات انقلاب و این موارد در آن هست و هر چیزی که به فرهنگ و هنر انقلاب اسلامی ربط دارد. دوم دفاع مقدس است که مثلاً اگر دفتر ادبیات، تئاتر، فیلم... داریم در این راستا حرکت کنند، چون دفاع مقدس در زمان فعلی مرزهای جغرافیایی ما گسترش پیدا کرده، بیداری اسلامی و اکنون مقاومت و شهادی حرم... این موارد زمینه کار ما خواهد بود. یعنی در متن انقلاب ما خواهد بود. بحث سوم سبک زندگی اسلامی ایرانی است چون ما می‌خواهیم در آینده تمدن‌سازی کنیم و ان شاء الله در مسیر تمدن سازی حرکت می‌کنیم. اساسنامه و اسناد بالادستی ما هم همین را می‌خواهد حکایت کند. موارد علمی و دانش محوری و تولیدات ما و در همه زمینه‌ها می‌خواهیم به سمت تمدن‌سازی برویم. پس این سه محور جزو تکالیف حوزه هنری هستند.

اگر از این مولفه مفهومی بیابیم بیرون و سراغ مولفه‌های فردی برویم، هنرمندان اسلامی و هنرمندان انقلابی باید حفظ شوند، پاس داشته شوند. تربیت هنرمندان نسل جدید باید در دستور کار باشد و با توجه به توسعه فناوری و عرصه‌های مختلف جدیدی که دارد پدید می‌آید خودشان را روزآمد کنند. پس آموزش باید شکل خوب و شماتیک زیبایی داشته باشد. با اهداف مشخص هم اینکه مسیری که دارند طی می‌کنند در راستای انطباق با زمان و هدف‌گیری صحیح پیش رود و نسل‌های جدید را هم تقویت کنند که در این مسیر جلو بیاند این هم محور مهمی است. در حوزه‌های جدید هم به نظر می‌رسد حوزه هنری باید فکر کند. حوزه‌هایی که تطبیق با فناوری دارد و در جریان فضای مجازی هم به طور جدی وارد شود. این‌ها ضروریاتی است که حوزه هنری باید درباره آنها برنامه و فکر داشته باشد و برنامه راهبردی مهمترین این برنامه‌های است.

پیش‌کتاب

محسن مومنی‌شریف (رئیس حوزه هنری)

حوزه هنری، با همه فراز و نشیب‌هایش از دست‌آوردهای موفق و قابل توصیه انقلاب اسلامی به جهان اسلام است. این نهاد انقلابی با به خدمت گرفتن هنر در بیان مفاهیم عالی دینی و انقلابی و بردن هنر به میان جامعه متدين و مخصوصاً در شکل‌گیری هنر انقلاب اسلامی نقشی ممتاز داشته و دارد؛ تا آنجا که در بیان رهبر عظیم الشانمان از آن به عنوان حوزه هنری انقلاب اسلامی یادشده است. با این‌همه، حوزه هنری در برابر همه اقدامات بالقوه در حوزه ادب و هنر انقلاب اسلامی خود را مسئول می‌داند و از خداوند منان توفيق می‌طلبیم که حوزه هنری روز از روز که می‌گذرد به جایگاه شایسته خود نزدیک و

نزدیک‌تر شود. با همین اعتقاد و با رویکرد بازسازی و تجدید سازمان حوزه هنری، متناسب با دهه چهارم انقلاب اسلامی، تلاش در جهت تبیین و معرفی دیدگاه‌های هنری مکتب انقلاب اسلامی در برابر نظام هنری فرهنگ و تمدن غرب، در پیشانی فعالیت‌های آن است. طبعاً رسیدن به این مقصد عالی در گرو لطف و عنایت خداوند کریم و توجه به راهنمایی‌های رهبر فرزانه و هنرشناس انقلاب اسلامی و مستلزم برنامه‌ای راهبردی در افقی معین است که بر اساس آن، حوزه هنری با تمرکز بر فرصت‌ها و کاستی‌ها و نیز پیش‌بینی روند تحولات و تغییرات در آینده، جایگاه آرمانی خود را ترسیم کند.

هر چند امروز، صحبت از لزوم داشتن برنامه راهبردی، بیان بدیهیات است، اما نمی‌توان پنهان کرد که در حوزه هنری، خانه باشاط و پرمهر ما، با وجود همه خصلت‌های خوب و گاه در نگاه دیگران غبطه برانگیز، گاه نگاه به آینده و برنامه‌ریزی بلندمدت آن چنان که باید مورد توجه قرار نگرفته است.

این سند که در چارچوب اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی، رهنمودهای امام راحل(ره)، منویات مقام معظم رهبری و در هماهنگی با سیاست‌های کلی نظام و سایر اسناد بالادستی برای افق ۱۴۰۴ تدوین شده، نقشه راهی است که همه باید برمبانی آن برنامه‌ریزی و حرکت کنند تا به حوزه هنری مطلوب هر چه بیشتر نزدیک شوند. بی‌شک از رهگذر تلاش مخلصانه و روحیه جهادی هنمندان و همکاران حوزه هنری به این مهم خواهیم رسید و درخشش حوزه هنری بیش از گذشته خواهد بود ان شاء الله.

فصل اول

تعریف اساسی

۲۰

♦ انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی صرفاً یک تحول سیاسی در محدوده جغرافیایی ایران و تغییر از نظامی به نظامی دیگر نیست، بلکه سرآغاز راهی نو در دوران معاصر است که بر اساس جهان بینی توحیدی به عالم و آدم، نظم و نظامی متفاوت با دوران تجدد ارائه کرده است. این انقلاب با اعتقاد و توکل بر خدا و با تکیه بر اسلام ناب محمدی(ص) به پیشوایی امام خمینی(ره) در استمرار مجاهدات علمی و فرهنگی پیشینیان، با همراهی امتی مؤمن و بصیر شکل گرفت و در مسیر تکاملی خود به تدریج به گفتمان مقابله با نظام سلطه حاکم بر جهان امروز و نجات دهنده انسان‌ها از چنبره باورها و ارزش‌های مادی و دنیامدار تبدیل شد. امروز انقلاب اسلامی نه صرفاً به عنوان یک رویداد تاریخی، بلکه یک حرکت جاری و پویا و جریان ساز است و به مثابه جبهه فرهنگی مدافع حقوق معنوی و کمال جویانه انسان‌ها در برابر جبهه فرهنگی سلطه جو و منحط غرب شناخته می‌شود که افق فکر و فرهنگی روشنی را برای بشریت ترسیم کرده و ذهن و دل انسان معاصر را متوجه و مجنوب خود ساخته است.

انقلاب اسلامی یک تفسیر اسلامی و الهی بوده و به معنای بازگشت حقیقت اسلام است. انقلاب اسلامی؛ یک تحول اخلاقی، فرهنگی و اعتقادی است که به دنبال آنها تحول اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و آن گاه رشد همه جانبه ابعاد انسان‌ها می‌آید. برخی از ویژگی‌های انقلاب اسلامی عبارت‌اند از برخورداری از پشتونه عظیم فلسفه و فقه و معارف اسلامی، انقلاب اجتماعی همه جانبه همراه با تحول بنیادین در زندگی انسان‌ها، استواری بر پایه فرهنگ و اعتقاد و ایمان، بهره‌مندی از رویکرد ارزشی و هدف‌گیری اصلاح مفاسد بشری، حاکم‌سازی فرهنگ توحیدی بجای فرهنگ الحادی و استبدادی، شکل‌گیری بر مبنای نظم و انضباط انقلابی.

♦ اسلام ناب محمدی(ص)

خاستگاه فکری و پشتونه اعتقادی گفتمان انقلاب اسلامی، اسلام ناب محمدی(ص) است. در بیان امام خمینی (ره) اسلام ناب محمدی(ص) در برابر اسلام انحرافی، اسلام آمریکایی، اسلام متجرانه، اسلام غربگرا و غرب پستد و اسلام مرفهان بی درد، عبارت است از اسلام مبتنی بر عقلانیت فطری و قرآن و سنت نبوی(ص) و عترت پاک پیامبر اکرم(ص) که در هر زمان و مکانی براساس روش اجتهادی

می تواند پاسخ گوی نیازهای فرد و جامعه برای زمینه سازی کمال و پیشرفت آنها باشد. اسلام ناب محمدی، اسلام جامع، کارآمد و رشد دهنده انسان هاست که با تکیه بر فطرت پاک و فعال سازی همه قوای فکری و عملی انسان، نجات بخش جامعه بشری از اسارت های فکری و اجتماعی و تبعیض ها و بی عدالتی ها و تحقیرهایی است که امروز دامن گیر آن است.

♦ جهان بینی اسلامی

جهان بینی اسلامی، نوع برداشت و تلقی و طرز تفکری است که اسلام به عنوان یک مکتب الهی، جامع، اجتماعی و کارآمد درباره هستی و جهان عرضه می کند. زیر ساخت فکری هر مکتبی، جهان بینی آن است و جهان بینی اسلامی، جهان بینی توحیدی و الهی است. جهان بینی اسلامی، براساس مبانی عقلانی و منطقی و به گونه ای استدلالی و مستند به منابع وحیانی، برداشت می شود و نگرش اسلام را درباره موضوعات کلان هستی از قبیل انسان، خدا، دین، آخرت، جامعه، تاریخ، معرفت، علم، ایمان، ارزش، طبیعت، مأواراء طبیعت و... ارائه می دهد. جهان بینی اسلامی، تکیه گاه و پشتونه نظری همه نظامات عملی ای است که اسلام در عرصه احکام، اخلاق و حقوق در ابعاد مختلف عبادی، سیاسی، اقتصادی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی، قضایی، تربیتی و... تجویز می کند. بدون شناخت و باور به جهان بینی اسلامی، توجیه و انگیزه ای برای پذیرش و اجرای این نظامات و احکام وجود ندارد.

♦ مکتب ادبی - هنری انقلاب اسلامی

مکتب ادبی، به معنای مجموعه سنت ها، هنگارها، اندیشه ها، نظریه ها و ویژگی هایی است که به دلایل اجتماعی، سیاسی یا فرهنگی در دوره ای خاص در ادبیات یک یا چند کشور نمود می یابد. گفته مشهوری است که هر انقلاب اجتماعی در پی خود، انقلاب دیگری در ادبیات و هنر دارد. ادب و هنر مرسوم پیش از انقلاب اسلامی به ویژه در هنرهای نوین، ادبیات و هنری بود عمدتاً گرفتار در فرم و با محتوای سیاه و معمولاً در مقابل دین و معارف و احکام آن، به ویژه در حوزه اخلاق و هنگارهای

اجتماعی، ادبیات و هنری فاسد و متعفن بود. طبیعی است جامعه دینی که اکثریت مردم ایران را تشکیل می‌دهد، ارتباطی با آن نوع هنر و ادبیات نداشته باشد اما با وقوع انقلاب اسلامی که در همه شؤون جامعه ایرانی کم و بیش تحولات ایجاد کرد، در این حوزه نیز تحولات چشمگیری اتفاق افتاد. مثلاً در مساجد نمایشنامه‌هایی با مضامین دینی و انقلابی اجرا شد و حتی نخستین فیلم‌های ساخته شده در حوزه هنری در مساجد به نمایش درآمد در حالی که پیش از آن سینما مظہر و نماد فساد به حساب می‌آمد. مکتب ادبی- هنری انقلاب اسلامی پیش از این که بر اساس سناریو از پیش تعیین شده توسط رهبران و اندیشمندان خلق شود، چنان که در بعضی انقلاب‌ها مرسوم بوده است، از دل آثار هنرمندان متعدد و وجه تمایز آثار آنان با آثار پیش از انقلاب و هنرمندان غیرملتزم به آرمان‌های انقلاب به وجود آمده است. از جمله این تمایزات در مسائل مهمی مانند هستی شناسی، انسان‌شناسی و تاریخ، ایمان به آینده بشریت و انتظار منجی و... است.

♦ سازمان تبلیغات اسلامی

سازمان تبلیغات اسلامی از جمله نهادهایی است که با هدف اعتلای فرهنگ غنی اسلام و تبلور حیات معنوی و تعیین و ترویج شاخص‌های اعتقادی و با فرمان امام راحل(ره) بنیاد نهاده شد. پیرو تحولاتی که لازمه وجودی یک نهاد پویاست و با عنایت و رهنمودهای خاص مقام معظم رهبری محورهای اساسی آموزش، تحقیق و پژوهش، نشر و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و انس با قرآن، با بهره‌گیری از ابزارهای جدید و فن آوری روز در سرلوحه فعالیت این سازمان قرار گرفته است.

♦ حوزه هنری

حوزه هنری از عمده‌ترین متولیان فرهنگی- هنری کشور است که با محوریت عنصر الهی اسلام و حکومت اسلامی دست‌اندرکار فعالیت‌های گسترده و متنوعی در جهت حفظ امتداد خط هنر متعدد و انقلابی و تکیه بر آرمان‌های انقلاب اسلامی است. حوزه هنری با ارائه پوشش‌های حمایتی در قالب

طرح‌ها و پژوهش‌های فرهنگی و هنری با محوریت دین و ارزش‌های مذهبی در تلاش است تا ضمن انجام وظایف اصلی خود طیف وسیعی از اقسام اجتماع اعم از هنرمندان، جوانان، علاقه‌مندان و افراد دارای استعداد را حمایت و پشتیبانی نماید.

در شهریور ۱۳۵۷ دکتر طاهره صفارزاده (شاعر، مترجم و استاد دانشگاه) در دیدار با آقای سید علی موسوی گرما روبدی که به تازگی از زندان آزاد شده بود، فکر و ایده اولیه و پایه‌های تشکیل مجموعه‌ای به نام کانون فرهنگی نهضت اسلامی را دادند. خانم صفارزاده که آن زمان خود از اعضای معتبر کانون نویسنده‌گان محسوب می‌شد، معتقد بود ارتباطی بین مسائل و مشغولیت آنان و انقلاب مردم ایران که جهت گیری اسلامی و دینی داشت، وجود ندارد. آن دو برای توجیه این ضرورت به رهبران انقلاب، ابتدا به دیدار آیت الله سید محمود طالقانی و سپس دکتر محمد جواد باهنر رفتند. با میانداری دکتر باهنر عده‌ای به عنوان هیأت مؤسس دعوت شدند که از جمله آنها می‌توان به آیت الله سید محمد حسینی بهشتی و آیت الله سید علی خامنه‌ای اشاره داشت. آن تشكل "کانون فرهنگی نهضت اسلامی" نام گرفت و اساسنامه و مراسم‌نامه ای برایش فراهم شد. خبر رسمی ایجاد کانون نخستین بار در دی ماه همان سال توسط آقای موسوی گرما روبدی در یکی از روزنامه‌های کشور اعلام شد. با پیروزی انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ و در پی استقبال گسترده هنرمندان، نویسنده‌گان متعهد از تنها تشكل هنری دینی و انقلابی، در اردیبهشت سال ۱۳۵۸ نام کانون فرهنگی نهضت اسلامی به حوزه اندیشه و هنر اسلامی تغییر یافت. نخستین اثری که با این نام منتشر شد پوستری است در شهادت شهید استاد مطهری توسط آقای محمدعلی رجبی طراحی و عرضه شد. تا سال ۱۳۶۱ حوزه اندیشه و هنر اسلامی زیر نظر مدرسه عالی شهید مطهری به عنوان بخش تبلیغات دفتر حضرت امام (ره)، فعالیت داشت اما در آن سال با تشکیل سازمان تبلیغات اسلامی بنابه صلاح دید مسئولان وقت، حوزه اندیشه و هنر اسلامی نیز زیر نظر سازمان رفت و نامش به حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی تغییر یافت و حجت الاسلام محمدعلی زم از سوی سازمان تبلیغات برای مدیریت حوزه منصوب شد. البته در حوالی سال ۱۳۷۰ توسط نهاد رهبری معظم، سورایی جهت سیاستگذاری و راهبری حوزه هنری منصوب و معرفی گردید. حوزه هنری، در این سال‌های طولانی با تأثیر از اقتضای فضا و زمان، فراز و نشیب هایی داشته اما در ایجاد و پیشبری هنر و ادب انقلاب اسلامی نقشی بسزا و غیر قابل انکار داشته است و البته این همه ممکن نمی‌شد مگر با پشتیبانی و حمایت‌های رهبری معظم انقلاب اسلامی از این

نهاد برآمده از اندیشه های انقلاب اسلامی.

♦ نهاد انقلابی

نهادهای انقلابی به ادارات، بنیادها، موسسات یا سازمانهای گفته می شود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به موجب انقلاب یا برای تحکیم و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی ایجاد شدند. از جمله این نهادها سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری، بنیاد مستضعفان و جانبازان، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و کمیته امداد امام خمینی است که بعضی از این نهادها بمحض قانون فهرست نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی توسط مجلس شورای اسلامی عنوان نهاد و موسسه غیر دولتی احصاء شده اند. نهادهای انقلابی به سبب ساختار تشکیلاتی و حیطه وظایف و اختیاراتشان، دارای ویژگی های متمایزی از واحدها و موسسات دولتی هستند. به عنوان مثال وابستگی حداقلی نهادهای مذکور به واحدهای دولتی دستگاه اجرایی کشور؛ مقررات خاص در استقلال اجرایی، مالی، حقوقی و... این نهادها و عزل و نصب مدیران نهادهای انقلابی، خارج از حیطه اختیارات قوه مجریه و...

♦ ائتلاف انقلابی

همراستایی و همسویی نهادهای انقلابی و همراهی برخی از مجموعه های مردمی که دغدغه های انقلابی دارند، موجب تشکیل ائتلاف های انقلابی می شود. در ائتلاف انقلابی نقش هریک از نهادها و سازمان ها و مردم تعیین نشده است بلکه جنبه خودجوشی و تکاملی استنباطی هریک از ملتلین منجر به تلقی یک ائتلاف می شود. ائتلاف انقلابی با ابزار، زبان ها، برنامه ها و اهداف عملیاتی متنوع و مختلف، همه در جهت اعتلای انقلاب اسلامی ایران می کوشند تا از این رهگذر بتوانند پرچم انقلاب اسلامی را افراسته نگاه دارند و به حکومت جهانی حضرت ولیعصر(عج) ملحق کنند.

♦ جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

فهم و تبیین و ثبات و افاده ماهیت فرهنگی انقلاب اسلامی و پایش پیشرفت‌های فرهنگی کشور متناسب با ظرفیت‌ها و شایستگی‌های عظیم ایران اسلامی و انقلابی و بازآرایی مداوم داشته‌های فرهنگی در این عرصه، وجه لزوم تبلور جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است. مدیریت راهبردی چالش‌های این حوزه با استفاده کامل و کارآمد و همافزا از همه فرصت‌ها و ظرفیت‌ها و نیز مهار تهدیدها و آسیب‌ها با نگاه حکیمانه و معقول و مواجهه هوشمندانه با معارضات مهاجمان و ستیزه‌گران از جمله تکالیف اصلی این نهادهای فعال و حمایت کننده در این جبهه است. عرصه‌های کلیدی و اساسی همچون تولید علم، سبک زندگی، آموزش و پژوهش، فرهنگ عمومی، مهندسی فرهنگی و... حوزه‌های مهمی هستند که بسترسازی آن در جمهوری اسلامی بر عهده نهادهای فعال در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است.

♦ جریان بنیادین انقلابی

جریان بنیادین انقلابی با تمسمک به فلسفه وجودی انقلاب و خط فکری و اعتقادی بنیانگذار انقلاب اسلامی و تداوم و توسعه آن مبتنی بر اصول و چارچوبهای اندیشه‌ای رهبر فرزانه انقلاب، به تولید محتوا، اندیشه و فکر در راستای تبیین و ترویج مفاهیم بنیادین و اصول اساسی انقلاب اسلامی در حوزه‌ها و زمینه‌های مختلف اقدام می‌کند. در حقیقت جریان بنیادین انقلابی زیرساخت فکری و خوارک اندیشه‌ای اصولی و پاسخگوی شباهات وارد به انقلاب اسلامی هستند. جریان بنیادین انقلابی عموماً ساختار خودجوش و تکلیف محور خود را از حوزه‌های علمیه و نهادهای انقلابی تشکیل داده است تا از این مسیر، مشرب فکری پیروان انقلاب اسلامی را سیراب کند.

♦ هنر و هنرمند متعهد

هنر متعهد هنری است که به مبانی و ارزش‌های انسانی و اسلامی پایبند است و همت و تلاش خود را در جهت ترویج این ارزش‌ها به کار می‌گیرد. با این معنا هنری که نسبت به حقیقت و باورها و

ارزش‌های الهی تعهد دارد، هنر متعهد است. با این وصف، هنرمند متعهد سفیر هنر متعهد است چرا که هنرمند متعهد خلاقیت هنری خود را در جهت تعمیق هنر متعهد بکار می‌گیرد و آثارش همواره به صورت مستقیم و غیر مستقیم سجایای اخلاقی و مقاومت انسانی را تنفيذ می‌کند چرا که اعتقادات انسانی و دینی و جهان بینی یک هنرمند در خلق آثار و اثربخشی آن، نقش مستقیم دارد و نمی‌توان از یک اندیشه غیر متعهد آثاری را انتظار داشت که جامعه را به سمت اخلاق، کمال، تعالی و بالندگی هدایت کند.

♦ هنر انقلاب و هنرمند انقلابی

هنر انقلاب، هنری است که ضمن پایبندی به هنر متعهد، نمایانگر ارزش‌های انقلاب اسلامی است. هنرمند انقلابی هنرمندی است که توان، مهارت، دانش، ذوق و خلاقیت خود را به هنر انقلاب اختصاص داده است و نسبت به خواسته‌های ارزشی جامعه انقلابی ایران و امت انقلاب اسلامی مسئول و پاسخگوست و خود را عنصری فعال در جهت ایفای نقش اساسی هنر انقلابی می‌داند چرا که یکی از ویژگی‌های هنر متعهد و انقلابی فعال و اندیشه گرا بودن است و در شرایط مختلف فرهنگی و اعتقادی و سیاسی و نظامی، عکس العمل مناسب و هوشمندانه و مبتنی بر ارزش‌های محوری انقلاب اسلامی نسبت به جامعه دارد.

♦ نظام هنر متعهد و انقلابی

نظام هنر متعهد و انقلابی، زیرساخت و بستری برنامه‌ریزی شده و منسجم است که برای تبلور و بروز هنر متعهد و انقلابی و به تبع آن هنرمند متعهد و انقلابی، طراحی شده است. این نظام دارای ابعاد و ارکانی است که از سیاستگذاری، راهبری، مدیریت، نظارت، حمایت و... در راستای تعمیق هنر متعهد و انقلابی تشکیل شده است از این رو نقش دولتها، نهادهای حاکمیتی، نهادهای انقلابی، سازمان‌های فرهنگی و هنری و گروه‌های اجتماعی در ایجاد و اصلاح نظام هنر متعهد و انقلابی انکارناپذیر است.

♦ گروه هنرمندان متعهد و انقلابی

گروه هنرمندان متعهد و انقلابی در حقیقت مجموعه‌های انسانی متشکل از افراد هنرمند هستند که همت خود را مصروف هنر متعهد و انقلابی می‌کنند. این مجموعه‌ها به دلیل نخبگی هنری خود در هریک از زمینه‌های هنری، دارای اثرگذاری بر جامعه هستند. گروه هنرمندان متعهد و انقلابی همواره با همافزایی و همیاری یکدیگر، به تقویت بینش و دانش یکدیگر کمک می‌کنند تا از این رهگذر انسجام خود را تقویت نمایند.

♦ جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی

جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی، مجموع آحاد و گروه‌های هنرمند متعهد و انقلابی است که به دلیل تجمع و تراکم هنری در هر یک از زمینه‌های هنری، منشاء اثرگذاری عمیق بر فرهنگ و اخلاق جامعه هستند. جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی مخاطب اصلی توقع تولید آثار و محصولات هنری بر اساس باورها و ارزش‌های انقلاب برای مردم ایران اسلامی و امت انقلاب اسلامی هستند.

♦ فعالیت هنری متعهد و انقلابی

فعالیت هنری متعهد و انقلابی، تولید آثار هنری و خدمات فرهنگی هنری در هر یک از رسته‌ها و رشته‌های هنری است که در راستای تعمیق و ترویج فرهنگ انقلابی به وسیله هنر متعهد و انقلابی تلاش می‌کند. این فعالیت تبعاً دارای معیارها و ضوابط خاص هنر بوده و مضاف بر آن، روح هنر متعهد و انقلابی را القا می‌کند.

◆ مدیریت جهادی

مدیریت بر مبنای هدف و مناسب با اقتضایات، شرائط و محدودیتهای سازمان، اصلی غیر قابل انکار در موقیت سازمان است. شاید بتوان گفت توجه به ابعاد ساختاری (میزان پیچیدگی، رسمیت، تمرکز سازمان) و ابعاد محتوایی (محیط، اندازه، استراتژی و فرهنگ سازمان) در حوزه هنری در کنار ملاحظه جنس و نوع فعالیتهای آن ضرورت توجه به گونه ای خاص از مدیریت را بدیهی و جلوه گر می کند که مدیریت جهادی نامیده شده است. مدیریت جهادی، روش و سبکی از اداره امور و منابع است که بر پایه آموزه های اسلامی و ارزش های انقلابی، رویکردی الهی به مسئولیت و تکلیف اجتماعی دارد به نحوی که با همت و تلاش بی وقفه، اراده صلح ا برای برپایی حکومت مهدوی به واسطه آبادانی زندگی دنیایی و اخروی مردم را نمود می بخشد. این سبک مدیریتی دارای سه وجه متمایز در رفتار، ساختار و زمینه است. عوامل رفتاری این نوع مدیریت بر مدیریت داوطلبانه، تحول آفرین، پویا و انعطاف پذیر در مأموریتها، توجه به اخلاق اسلامی در دو حوزه فردی و اجتماعی، توجه به منابع انسانی به عنوان سرمایه های راهبردی و سختکوشی، وظیفه شناسی، مسئولیت پذیری پایه گذاری شده است. عوامل ساختاری آن تاکید بر کوتاه کردن سلسله مراتب در مدیریت عملیات، توجه به رویکرد شبکه چند وجهی، انعطاف پذیری ساختار و تشکیلات مناسب با شرایط و توسعه نگرش جامع و نظام مند دارد. در نهایت عوامل زمینه ای مدیریت جهادی متشکل از کار برای خدا و جلب رضایت الهی، نهادینه کردن هنجارها و ارزش های اسلامی در محیط کار و اجتماع، گفتمان سازی بر مبنای فرهنگ و هنر انقلاب اسلامی، ایجاد روحیه هدف باوری با رویکرد حداقلی به ابزارها و اهتمام به رشد و نواوری است.

در دیدگاه مدیر جهادی، مدیریت یک حق یا غنیمت نیست بلکه تکلیف و در عین حال فرصتی است برای خدمت. وجود عنصر خلاقیت و ابتکار در مدیران جهادی و استفاده علمی از ظرفیت های امروز سازمان برای تعالی آن در آینده (صرف نظر از حضور یا عدم حضور مدیر در آن مسئولیت) از مشخصه های این شکل از اداره سازمان ها است. کار برای رضایت خداوند و اخلاص از ضروریات مدیریت جهادی در عین توجه به اصول علمی است.

فصل دوم

اعاد سند راهبردی

◆ چشم انداز

حوزه هنری در افق ۱۴۰۴ به عنوان موثرترین نهاد هنری ایران اسلامی، راهبری هنر متعهد و انقلابی را بر عهده خواهد داشت و ضمن تدوین و تبیین اصول بنیادین و مبانی فکری مکتب هنر انقلاب، از رهگذر مدیریت جهادی، نفوذ ارزش‌ها و معارف در پیکره هنر، آفرینش آثار نمونه و الگو، پرورش استعدادهای هنری متعهد و متمایز و جهت بخشی به جوشش‌های هنری انقلاب اسلامی تلاش می‌کند تا جبهه هنری انقلاب اسلامی را تحکیم و تقویت کند.

◆ بیانیه رسالت

حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی رسالت اصلی خود را تولید اندیشه، محتوا و محصولات هدفمند، خاص، فاخر و اثرگذار در عرصه هنر و ادبیات مبتنی بر اصول و مفاهیم اسلام ناب محمدی(ص)، آرمان‌های انقلاب اسلامی ایران و ارزش‌های دفاع مقدس پایه گذاشته است. همچنین معرفی معارف و آرمان‌های این نهضت الهی از نگاه هنر و ادبیات و نیز تبیین و ترویج مکتب ادبی و هنری برآمده از انقلاب اسلامی از رسالت‌های اندیشمندان و هنرمندان حوزه هنری است. شناخت عمیق اسلام ناب محمدی(ص) و معرفی و تبیین شاخه‌ها و مبانی و ارزش‌های آن برای جامعه اسلامی و جامعه جهانی، اساسی ترین رسالت هنرمندان متعهد حوزه هنری و جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است چرا که هنرمندان حوزه هنری در شکل گیری مکتب ادبی- هنری انقلاب اسلامی نقشی ممتاز دارند طوری که رهبر معظم انقلاب اسلامی فرمودند: شما کشور را از ادبیات وارداتی بی نیاز کردید. بی شک شناخت و ترویج این مکتب از جمله رسالت‌های پژوهشگران حوزه هنری است.

◆ بیانیه ماموریت

حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی نهادی است تخصصی در شاخه‌های مختلف ادبیات و هنر

(شامل آفرینش‌های ادبی، ادبیات پایداری و بیداری اسلامی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، موسیقی، سینمایی، معماری و...). که در راستای سنت‌گذاری حسن و ابلاغ اثربخش پیام انقلاب اسلامی به جریان سازی فکری، تولید اندیشه، ایده، الگو، محتوا و محصولات متتنوع هنری مناسب با هنر متعهد و انقلابی می‌پردازد. همچنین پژوهش در زمینه بنیان‌های نظری و نیز مسائل کاربردی هنر متعهد و انقلابی، بر جسته سازی چهره‌های هنر متعهد و هنرمندان شاخص و اثرگذار در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی انسانی مستعد و متعهد و ترقیع آنان به هنرمندان شاخص و اثرگذار در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی بوسیله ابزارهای آموزشی و تربیتی، ترویج اندیشه و فکر هنری مبنی بر هنر متعهد و انقلابی و عرضه محصولات هنری خود به جامعه مخاطب از دیگر وظایف حوزه هنری است. در این راستا تعامل موثر با هنرمندان متعهد انقلاب اسلامی در جهت تقویت و حمایت ایشان و پایش مداوم محیط هنری کشور برای فهم بهتر حرکت‌ها و رویش‌های انقلابی و هدایت و جهت‌بخشی جریان‌ها و گروه‌های مختلف درون جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی و مدافعت در تحرکات جبهه معاند تکالیفی جدا ناپذیر از تکالیف حوزه هنری است.

◆ ارزش‌های محوری

- ارزش‌های اسلامی، اخلاق گرایی و آرمان‌های انقلاب
- خط مشی‌های ولایت مطلقه فقیه
- ارزش‌های دفاع مقدس، پایداری و بیداری اسلامی
- مطالبه عمومی امت انقلاب اسلامی
- دانش، نوآوری‌های هنری و خلاقیت‌های نوظهور
- سرمایه معنوی هنر متعهد و انقلابی

◆ اهداف کلان

- بستر سازی برای رشد و شکوفایی هنر مبتنی بر معرفت اسلامی و متعهد به ارزش‌های انقلاب اسلامی
- ترویج و گسترش مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی و فضائل اخلاقی با بهره‌گرفتن از هنر
- تبیین و معرفی وجود گوناگون و ویژگی‌های ذاتی و فنی هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- شناخت علمی و دقیق جریان‌های هنری معارض با تفکر انقلابی و اسلامی و کشف راه‌های مقابله فرهنگی با آنها
- رشد استعدادها و خلاقیت‌های هنری و ادبی از طریق شناسایی، تربیت، تقویت و معرفی هنرمندان برجسته طراز انقلاب اسلامی
- جریان‌سازی هدایتگر هنری بر بنیاد تولید و نمونه آفرینی هنری

فصل سوم
راہبردی

♦ راهبردهای هویتی

- ترویج مبانی و دستاوردهای هنر متعهد و انقلابی
- آفرینش و نمونه آفرینی آثار و تولیدات در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- تولید علم، اندیشه و محتوای لازم برای ثبیت هنر متعهد و انقلابی
- پرورش مستمر هنرمندان جوان متعهد و انقلابی
- حمایت از هنرمندان و گروههای مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

♦ راهبردهای زمینه‌ای

- تولید محصولات و ارائه خدمات فرهنگی و هنری برای امت انقلاب اسلامی در موضوعات
  - * مکارم اخلاقی و اخلاق مداری
  - * سبک زندگی ایرانی اسلامی
  - * خانواده، کودک و نوجوان
  - * پایداری، دفاع مقدس و بیداری اسلامی
  - * فرهنگ و تمدن اسلامی
  - * مدیریت جهادی، اقتصاد مقاومتی، عدالت و پیشرفت

♦ راهبردهای نهادی

- تعامل موثر با نهادهای انقلابی فرهنگی و هنری در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- پایش تحرکات فرهنگی و هنری مخالفان و معاندان انقلاب اسلامی
- ارتقاء کارآمدی و اثربخشی حوزه هنری

فصل چهارم

اقدامات راهبردی

◆ راهبردهای هویتی

● ترویج مبانی و دستاوردهای هنر متعهد و انقلابی

* ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی مناسب برای عرضه محصولات هنری

* ایجاد شبکه بازاریابی و توزیع آثار هنری تولید شده

* بازسازی سینماهای فرسوده حوزه هنری در استان‌های مختلف

* استفاده از فناوری‌های نوین در عرصه توزیع محتوا و ارایه آثار هنری

* عرضه آثار و محصولات هنری تولیدی به بازارهای جهانی

* توسعه رسانه‌های ارتباطی و اجتماعی هدفمند و مناسب با اهداف هنر متعهد و انقلابی

● آفرینش و نمونه آفرینی آثار و تولیدات در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

* الگوسازی سبک‌های هنری در زمینه‌های مورد اقبال جامعه و ذائقه سازی با توجه به ارزش‌های محوری

* حمایت از تولیدات خودجوش هنری در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

* بکارگیری آگاهانه و هوشیارانه از رسته‌ها و سبک‌های جدید هنری جهت بهره‌گیری در تولید آثار و تولیدات مبنی بر هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

● تولید علم، اندیشه و محتوای لازم برای ثبیت اصول هنر متعهد و انقلابی

- * تدوین برنامه راهبردی جامع برای تهیه و تبیین مباحث بنیادین نظری در زمینه‌های مختلف هنری
- * تمرکز بر پژوهش‌های بنیادین و کاربردی در محور هنر متعهد و انقلابی
- * ایجاد بستر مناسب برای تضارب آراء، تولید فکر و گفتمان‌سازی و نظریه پردازی در عرصه هنر متعهد، هنر دینی و هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

● پرورش مستمر هنرمندان جوان متعهد و انقلابی

- * شناسایی و جذب استعدادهای هنری جوان و مستعد
- * آموزش و تربیت استعدادهای جوان علاقمند به هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- * تولید محتوای آموزشی مناسب برای تعمیق هنر متعهد و انقلابی

● حمایت از هنرمندان و گروه‌های مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

- * شناسایی و جذب هنرمندان همسو با جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- * توجه نظاممند و اعتمادزا به هنرمندان شاخص و همسو با گفتمان هنر انقلابی

* برجسته سازی چهره هنرمندان طراز انقلاب اسلامی

* حمایت مادی و معنوی از هنرمندان نخبه و همسو با گفتمان هنر انقلابی

* همکاری هنری با هنرمندان شاخص در شهرها و استانهای دیگر

* پشتیبانی از فعالیت و تقویت جریان شکل گیری و توسعه گروههای مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

◆ راهبردهای زمینه‌ای

● تولید محصولات و ارائه خدمات فرهنگی و هنری برای امت انقلاب اسلامی در موضوعات مکارم اخلاقی و اخلاق مداری، سبک زندگی ایرانی اسلامی، خانواده، کودک و نوجوان، پایداری، دفاع مقدس و بیداری اسلامی، فرهنگ و تمدن اسلامی، مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی، عدالت و پیشرفت

* انجام تحقیقات بازار مؤثر به منظور طرح‌ریزی و تولید محصولات هنری مورد نیاز مخاطبان

* ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی مناسب برای تولید آثار و محصولات هنری

* ایجاد فرایند نظاممند تضمین کیفیت و سطح بندی آثار و تولیدات

* اعتبار بخشی (برندسازی) برای محصولات و آثار حوزه هنری در بین مخاطبین

♦ راهبردهای نهادی

- تعامل موثر با نهادهای انقلابی فرهنگی و هنری در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
  - * طراحی ساز و کارهای تمرکز بخشی به فعالیت‌های فرهنگی و هنری نهادهای انقلابی
  - * تقسیم وظایف میان نهادهای انقلابی فعال در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
  - * استفاده از ظرفیت موجود برای همکاری با نهادها و سازمان‌های مرتبط جهت بهره‌مندی از هم‌افزایی بین‌سازمانی
  - * هدایت و پشتیبانی از تشکل‌ها و سازمان‌های مردم نهاد فعال در زمینه هنر و ادبیات انقلاب
  - * ایجاد بستر تعاملات هنری هنرمندان انقلابی با هنرمندان جهان اسلام
- پایش تحرکات فرهنگی و هنری مخالفان و معاندان انقلاب اسلامی
  - * رصد نظاممند روندها و تحولات فرهنگی و هنری در ایران و جهان
  - * انجام پژوهش‌های آینده کاوی و آینده پژوهی در راستای موضوعات محوری هنری
- ارتقاء کارآمدی و اثربخشی حوزه هنری
  - * ایجاد نظام اثربخش سیاست گذاری و برنامه‌ریزی در تمامی ابعاد و ارکان حوزه هنری

- * تعمیق روش مدیریت جهادی در پیشبرد اهداف و برنامه‌ها و تمرکز بر فرهنگ سازمانی متعالی
- * تعهد به پیاده‌سازی برنامه‌های بهبود سازمانی و بازنگری در فرآیندها و ساختار سازمان
- * ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی، برنامه‌ها و فعالیت‌ها
- * ایجاد نظام پرورش سرمایه انسانی و جذب نیروی انسانی نخبه
- * ایجاد نظام‌های اطلاعاتی و مدیریت دانش در حوزه هنری و شرکت‌های تابعه
- * هم‌افزایی فعالیت‌های مراکز استانی و ستادی

اصول اساسی حاکم بر سند راهبردی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، که متأثر از "ارزش‌های انقلاب اسلامی"، "واقع بینی" و "تعامل‌زایی" است، برای تحقق مطلوب و حداکثری به شرح زیر تبیین می‌شود:

۱. در نظام هنر متعهد، اولویت با عمق بخشی به آثار و ظرفیت‌های هنر متعهد و خلاقیت‌های هنری جامعه انقلابی در راستای بهبود و تعالی سبک زندگی اسلامی - ایرانی است. در حقیقت با توجه به دایره امکانات حوزه هنری، تمرکز بر «مطلوب محدود» است که بتواند نقش جریان ساز و الگوساز را ایفا نماید و در ادامه «مقبول گسترده» نیز می‌تواند مورد توجه سیاست‌ها و برنامه‌ها قرار گیرد.

۲. بهره‌مندی از استعدادهای هنری از مظاهر لطف الهی است که برای هنرمند تعهدآور هم هست، از این رو در نظام هنر متعهد و انقلابی، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای صاحبان آثار و استعداد هنری در حوزه‌های مختلف هنری با رویکردهای زیر صورت خواهد گرفت:

الف- پرورش و توامندسازی هنرمندان متعهد و انقلابی در محیط واقعی و طبیعی جامعه - نه در محیط آزمایشگاهی و دور از جامعه- که منجر به تعالی و رشد طبیعی ایشان در بستر جامعه و مسائل آن خواهد شد.

ب- کشف استعدادهای هنری با رویکرد فعال-نه منفعل- صورت می‌گیرد. ایجاد محیطی خلاق جهت عرضه توانایی‌ها و استعدادها برای شناسایی آنها از اقتضایات این مهم است.

ج- معرفی و بر جسته سازی رسانه‌ای هنرمندان طراز انقلاب اسلامی و همچنین استعدادهای

جوان متعهد که سرمایه‌های جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی به حساب می‌آیند با رویکرد نامشهود و نامحسوس به جامعه جهت تعمیق اثرگذاری آنها در سطح اجتماع که این رویکرد همسو با ضرورت اثرگذاری غیر مستقیم فرهنگ و اندیشه استوار می‌باشد.

۵- پایش مستمر آثار و فعالیتهای هنرمندان جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در جهت ایجاد همگرایی و انسجام درونی آن به منظور افزایش اثربخشی و همافزایی فرهنگی و هنری.

۳. لاحاظ کردن تنوع رویکردها و رویه‌ها در رشته‌های مختلف هنری در حمایت از هنرمندان انقلاب، سیاست‌های تعامل حوزه هنری با هنرمندان متعهد، فرصلهای پیش‌روی استعدادهای هنری و نیز پیش‌فرضهای سیاست گذاری و مدیریت نظام هنری متعهد و انقلابی ضروری است.

۴. در نظام هنر متعهد و انقلابی، جامعه هنرمندان انقلاب اسلامی و نهادهای فرهنگی و هنری انقلاب، حسب امکان و ضرورت و بر اساس اصول و مبانی انقلاب اسلامی با هدف همافزایی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی با یکدیگر تعامل سازنده و هماهنگی همافزا خواهند داشت. از این رو برنامه‌ریزی برای اثرگذاری نظام هنر متعهد و انقلابی در جامعه، مبتنی بر رویکرد جریان محور است. هم از این روست که در دیدگاه حوزه هنری، علاوه بر هنرمندان انقلاب، مجموعه‌ها و گروه‌های انقلابی و متعهد هنری، نهادهای عمومی، دولتی، غیردولتی و مردم‌نهاد نیز می‌توانند در دایره این همافزایی قرار گیرند. به این ترتیب و با توجه به ماهیت برنامه‌ها و فعالیتها در جبهه فرهنگی و انقلابی و رویکرد جریان محور در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا در نظام هنر متعهد و انقلابی، حوزه هنری دارای ساختاری غیرمتumerکز است.

۵. از آنجا که رسالت حوزه هنری در ساحت هنر متعهد و ارزش‌های انقلاب اسلامی تعریف می‌شود، همکاری و حمایت از هنرمندان انقلاب اسلامی مانع و رافع ایجاد یا توزیع فرست برای دیگر هنرمندان نیست و همه آثار هنری شاخص که در گفتمان انقلاب اسلامی خلق می‌شوند امکان حمایت، معرفی و همکاری با حوزه هنری به نسبت اولویت‌های موضوعی و امکانات آن را خواهند داشت.

۶. ایجاد انگیزه و تقویت جریان هنر متعهد و انقلابی، سیاست اساسی پشتیبانی و حمایت در حوزه هنری است. به این معنا زمینه‌سازی تولید آثار هنری و تشویق و تجلیل از چهره‌ها و اقدامات شاخص در این عرصه، یکی از الزامات راهبردی حوزه هنری است.

۷. اثرگذاری و اثربخشی نظام هنر متعهد و انقلابی مستلزم فعالیت مستمر و تداوم جریان پرورش استعدادها و تولید آثار هنری و حضور و نگاه ارزشی و انقلابی است. بنابراین ممکن است افراد یا گروه‌هایی که در بردهای از زمان متصف به عنوان هنرمند متعهد و انقلابی باشند، در زمان‌های دیگر به دلیل سکون، عقب رفت و عدول از باورها و ارزش‌های حاکم بر این نظام از دایره شمول آن خارج شوند. از این رو حوزه هنری خیمه گاه تفکر، آثار و جریان‌هایی است که به طور مستمر در گستره ارزش‌های انقلاب به آفرینش هنر و اندیشه می‌پردازند.

۸. نگاشت وظیفه‌ای (نهادی) تکالیف مرتبط با این سند در حوزه هنری که متولی اصلی مکتب هنر متعهد و انقلابی در کشور است به شرح زیر است:

الف- سیاست‌گذاری: سیاست‌گذاری و تصویب راهبردها و سیاست‌های مرتبط با این سند بر عهده شورای سیاست‌گذاری حوزه هنری است که توسط رئیس حوزه هنری به این شورا ارائه می‌شود.

ب- راهبردی، ابلاغ و جاری سازی: راهبردی و ابلاغ سند راهبردی توسط عالی ترین مقام اجرایی حوزه هنری (رییس حوزه هنری) صورت می‌گیرد و وظیفه جاری سازی آن در سرتاسر ابعاد و ارکان حوزه هنری بر عهده شورای معاونین حوزه هنری مشتمل بر معاون هنری، معاون سینمایی، معاون آموزش و پژوهش، معاون اداری و مالی، مدیر کل امور استانها، مدیر کل برنامه‌ریزی و نظارت و مدیر کل روابط عمومی و امور بین الملل است.

ج- نظارت و به روزآوری: نظارت بر حسن اجرای سند راهبردی در ارکان و ابعاد حوزه هنری و ارزیابی تحقق اهداف سند و پیشنهاد سازوکار تحقق اهداف سند به بخش‌های مرتبط و همچنین تدوین پیشنهادهای روزآمدسازی سند بر عهده دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری است.

د- فرهنگ‌سازی و اجرا: معاونت هنری، معاونت سینمایی، معاونت آموزش و پژوهش و اداره کل امور استانهای حوزه هنری در فرایند اجرایی کردن و فرهنگ‌سازی سند، مسئولیت مستقیم دارد و اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل در راستای علی‌کردن این اهداف و برنامه‌ها تلاش می‌کند همچنین پشتیبانی اجرایی در جهت تسهیل اجرای برنامه‌ها و تحقق اهداف بر عهده معاونت اداری و مالی و حوزه ریاست است.

ه- الزامات اجرایی: به منظور اجرایی شدن سند راهبردی اقدام‌های زیر انجام می‌شود:

- مراکز ستادی و استانی حوزه هنری موظف هستند حداقل ظرف سه ماه پس از ابلاغ سند راهبردی، آیین‌نامه اجرایی مربوط به خود، شامل شرح وظایف هر مرکز در قبال سند راهبردی و برنامه‌های اجرایی آتی خود را منبعث از اقدامات راهبردی سند راهبردی، با همکاری دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری تدوین و در جهت تصویب به شورای معاونین حوزه هنری ارجاع نمایند.

- مراکز ستادی و استانی حوزه هنری موظفند در چارچوب سند راهبردی، طرح‌ها و برنامه‌های جاری خود را بررسی و بازخوانی نمایند تا با اهداف سند راهبردی حوزه هنری یکپارچه و هماستا شود.
- دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری موظف است تمامی برنامه‌های مراکز ستادی و استانی را با سند راهبردی تطبیق داده و در صورت لزوم با همکاری معاونت یا اداره کل ذیربط، اقدام مقتضی برای اصلاح، تایید و تصویب آنها را انجام دهد.

این سند مشتمل بر یک پیشگفتار و پنج فصل در جلسه ۱۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۰ شورای سیاستگذاری حوزه هنری به تصویب رسید و اجرای آن از تاریخ تصویب الزامی است و کلیه مصوبات و سیاست‌های مغایر قبلی، لغو و بلاثر خواهد بود.